Το Facebook καταστρατηγεί το δικαίωμα των παιδιών στην αθωότητα (Όλγα Κλώντζα)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 31 Μαΐου, 2011

Τα παιδιά κάτω από τα 13 μπορούν να είναι στο Facebook;

Ο εθισμός, η απομόνωση και η παιδοφιλία σοβαροί κίνδυνοι για τους ανήλικους που μπαίνουν σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης

«Αφήστε τα 13χρονα να χρησιμοποιούν ελεύθερα την ιστοσελίδα μου» είπε ο 24χρονος ιδρυτής του Facebook, **Μαρκ Ζούκερμπεργκ**, βάζοντας έτσι το φιτίλι σε έναν παγκόσμιο διάλογο για το κατά πόσο θα πρέπει να αρθούν οι νομικές απαγορεύσεις που αφορούν παιδιά κάτω των 13 ετών.

Με το ένα στα πέντε παιδιά στις ηλικίες 9 - 12 να διαθέτει προσωπικό προφίλ, σύμφωνα με την έρευνα Social Networking για την Ευρώπη, φαίνεται πως, παρά τις απαγορεύσεις, η διεισδυτικότητα του Facebook σε αυτές τις ηλικίες δύσκολα ελέγχεται. Οι κίνδυνοι όμως, στους οποίους εκτίθενται απασχολούν γονείς και αρμόδιους φορείς.

Το Facebook καταστρατηγεί το δικαίωμα των παιδιών στην αθωότητα

«Οταν βλέπουμε όλο και περισσότερα 8χρονα και 9χρονα στην Ελλάδα να έχουν δικό τους προφίλ, θα πρέπει να είμαστε σε επαγρύπνηση» λέει ο κ. **Γεώργιος Κορμάς**, εκπρόσωπος του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου, υπεύθυνος της Γραμμής Βοήθειας 800 11 800 15 και επιστημονικός συνεργάτης της Μονάδας Εφηβικής Υγείας Β΄ Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών.

«Η εμπειρία από τις επισκέψεις σε σχολεία όλης της Ελλάδας δείχνει ότι σε αυτές τις ηλικίες τα παιδιά δεν μπορούν να διαχειριστούν το Facebook. Το βλέπουν σαν παιχνίδι, δεν μπορούν όμως να καταλάβουν πόσο επικίνδυνο είναι» προσθέτει.

Τα περισσότερα παιδιά που φτιάχνουν προφίλ, δίνοντας ψευδή ηλικία, δηλώνουν εύκολα το όνομα, την διεύθυνση και τις δραστηριότητές τους, όπως πού πηγαίνουν διακοπές ή πού πάνε φροντιστήριο, αφήνοντας την ζωή τους εκτεθιμένη.

Ο εθισμός, η εξάπλωση της παιδοφιλίας, η εύκολη πρόσβαση σε πορνογραφικό υλικό και σε τυχερά παιχνίδια, θα πρέπει να ανησυχούν τους γονείς. *«Αυτό που στερούνται τα παιδιά όταν βρίσκονται ανεξέλεγκτα σε τέτοιες σελίδες κοινωνικής δικτύωσης είναι το δικαίωμά τους στην αθωότητα. Ενώ θα έπρεπε να αναπτύσσουν την κοινωνικότητά τους στην πραγματική ζωή, απομονώνονται στο δωμάτιό τους και δεν δημιουργούν προσωπικές σχέσεις».*

Σε αυτές τις μικρές ηλικίες, όταν τα παιδιά εκτίθενται σε τόσα ερεθίσματα, είναι πολύ πιθανή η αλλοίωση της ψυχοκοινωνικής του εξέλιξης. *«Τα κορίτσια που βάζουν στο προφίλ τους φωτογραφίες προκλητικές, ουσιαστικά αναζητούν την θηλυκότητά τους μέσα από τα δίκτυα αυτά. Φαντάζεστε λοιπόν τι συζητήσεις προκαλούν και πόσα σχόλια δέχονται - για να μην φτάσουμε και στη σεξουαλική παρενόχληση»* τονίζει ο κύριος Κορμάς.

Η μόδα, αλλά και η αίσθηση ότι έχουν πια μεγαλώσει, είναι η απάντηση στο γιατί τα μικρά παιδιά θέλουν να φτιάξουν δικό τους προφίλ. *«Είναι σαν μεταδοτική ίωση! Οταν έχει ένα παιδί στην τάξη, τότε θέλουν όλα. Με 3 εκατομμύρια χρήστες στην Ελλάδα, υπάρχουν στο περιβάλλον τους πολλά παραδείγματα προς μίμηση. Τα μεγαλύτερα αδέλφια, οι φίλοι, οι ίδιοι οι γονείς».*

Δωδεκάχρονη με 1.800 «φίλους»

«Οταν ένα κοριτσάκι 12 ετών μου εμπιστεύθηκε ότι έχει 1.800 φίλους στο Facebook, ενώ οι γονείς της βρίσκονται στο σκοτάδι, σοκαρίστηκα. Ποια επίδραση μπορεί να έχουν όλοι αυτοί οι άνθρωποι στον ψυχισμό του παιδιού; Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις παιδιών που έχουν πέσει θύματα εκφοβισμού, εκβιασμού, παρενόχλησης ή χλευασμού» λέει η κυρία **Αλεξάνδρα Καππάτου**, ψυχολόγος - παιδοψυχολόγος.

Τα μικρά παιδιά δεν βάζουν στο μυαλό τους ότι πίσω από ένα προφίλ μπορεί να κρύβεται ένας άνθρωπος που ούτε συνομήλικός τους είναι ούτε έχει αθώα αισθήματα απέναντί τους. Αυτή είναι και η μεγαλύτερη παγίδα, σύμφωνα με την κυρία Καππάτου. *«Για τον λόγο αυτό τα προτρέπουμε να περιλαμβάνουν στις λίστες φίλων μόνο παιδιά που γνωρίζουν, εξηγώντας τους κινδύνους που ενέχει αυτός ο ανταγωνισμός για το ποιος έχει τους περισσότερους φίλους».*

Από την άλλη, όμως, δεν μπορούμε να αρνηθούμε την τάση των παιδιών να θέλουν να ανήκουν σε μια ομάδα. *«Τα παιδιά σήμερα αισθάνονται δέσμια των δραστηριοτήτων με τις οποίες τα φορτώνουμε και δεν έχουν χρόνο να αναπτύξουν σχέσεις. Οπότε αυτή είναι μια διέξοδος για να χαλαρώσουν, να γελάσουν, να διασκεδάσουν, να συνομιλήσουν»* επισημαίνει.

Αυτό όμως φέρνει πιο κοντά τον κίνδυνο του εθισμού, που ως πρόσφατα αποδιδόταν

μόνο στα διαδικτυακά παιχνίδια. *«Τα παιδιά που κάθονται πολλές ώρες μπροστά στο υπολογιστή είναι πιθανό να παρουσιάσουν έντονο άγχος, που μπορεί να γίνει παθολογικό, να εγκαταλείψουν τα μαθήματά τους, να χάσουν την επαφή με την οικογένειά τους και να απομονωθούν»* σημειώνει η κυρία Καππάτου.

Αυτό, θα αναρωτηθεί κανείς, είναι πιθανό να συμβεί και σε παιδιά μετά την ηλικία των 13 ετών. Για ποιο λόγο τα νομικά όρια μπαίνουν σε αυτή την ηλικία; Σύμφωνα με την κυρία Καππάτου, τα παιδιά θεωρείται ότι από τα 13, οπότε και μπαίνουν στην εφηβεία, αποκτούν μια μεγαλύτερη αυτονομία.

«Στο εξωτερικό εξοικειώνονται με τους υπολογιστές και μαθαίνουν να προστατεύονται από νωρίς, όμως στην Ελλάδα δεν τυγχάνουν ανάλογης εκπαίδευσης. Τα όρια για την Ελλάδα θα μπορούσαν να φτάσουν και τα 16 χρόνια, με τους γονείς να παρακολουθούν διακριτικά τις κινήσεις του εφήβου σε αυτές τις ηλικίες».

Ως την ηλικία των 13 ετών, οι γονείς που γνωρίζουν ότι τα παιδιά τους διαθέτουν προσωπικό προφίλ μπορούν να τα προσθέτουν στους φίλους τους, έτσι ώστε να παρακολουθούν τα στοιχεία που μοιράζονται με το δίκτυό τους και να έχουν έναν υποτυπώδη έλεγχο στις δραστηριότητές τους, όπως προτείνει η κυρία Καππάτου.

Πώς μπορούν οι γονείς να διατηρήσουν τον έλεγχο

Αυτοί που καλούνται να θέσουν τα όρια και να εντοπίσουν άμεσα σημάδια κινδύνου στα παιδιά είναι φυσικά οι γονείς. Αρχικά, *«μέλημά τους θα πρέπει να είναι να μάθουν στα παιδιά τους να κοινωνικοποιούνται από μικρά, διότι εάν θεωρούν ότι το Facebook είναι κοινωνική επαφή, τότε στην εφηβεία θα αντιμετωπίσουν ακόμη σοβαρότερα προβλήματα»* τονίζει ο κύριος Κορμάς.

Τα τέσσερα απλά βήματα, που προτείνει στους γονείς μπορούν να εξασφαλίσουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο ελέγχου, με σεβασμό στην προσωπικότητα του παιδιού:

· Μαθαίνουμε στα παιδιά το «δημιουργικό ίντερνετ», δηλαδή πώς να χρησιμοποιούν το ίντερνετ για να συλλέγουν εκπαιδευτικό υλικό και να ενημερώνονται.

· Τοποθετούμε τον υπολογιστή στο σαλόνι για να είμαστε παρόντες όταν το παιδί μπαίνει στο διαδίκτυο και να επιβλέπουμε.

· Βάζουμε περιορισμό στον χρόνο που μπορεί να μπαίνει στο ίντερνετ την ημέρα.

· Χρησιμοποιούμε φίλτρα, που περιορίζουν ανάλογα με την ηλικία του παιδιού την πρόσβασή του σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες.

(Πηγή: "ΤΟ ΒΗΜΑ" 28/5/2011)